

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

06 MAI 2009

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 26.04.2009

Vår ref: 05/559-36 STK

Deres ref:

Forslag til regelverk for å følge opp forslag i St.meld. nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring og forslag til forskrifter til ny utlendingslovs kapittel 3 om arbeid og studier mv.

Innledning

Kirkerådet takker for departementets oppfølging av arbeidsinnvandringsmeldinga og for aktuelle forslag til forskrift. Kirkerådets høringssvar forholder seg ikke detaljert til departementets høringsbrev, men kommenterer i generelle vendinger forhold ved norsk arbeidsinnvandringspolitikk som Kirkerådet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har engasjert seg i.

Kirkerådet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke ber norske myndigheter om å:

- forskriftsregulere arbeidsinnvandringspolitikken slik at den i større grad enn i dag tjener migranternes rettigheter og bidrar til global utvikling
- være mer fleksible i kravet om teoretisk kompetanse for religiøse ledere
- ratifisere FN-konvensjonen av 1990 om migrantarbeidere og deres familier

Migrasjon og utvikling

Vi mener at dagens regelverk om arbeidsinnvandring er for restriktivt og i for stor grad vektlegger arbeidsinnvandrere på grunnlag av hjemland og utdanning. En slik politikk tar ikke tilstrekkelig inn over seg sammenhengene mellom migrasjon og utvikling.

Sammenhengene kommer sterkest til uttrykk i migrasjon fra utviklingsland, både med henblikk på de private pengeoverføringene, letting av arbeidsmarkedet i avsenderlandene og behovet for arbeidskraft i mottakerland som Norge.

Lavkvalifisert arbeidskraft fra mer enn Barentsregionen

Forslaget til forskrift legger opp til en restriktiv praksis i forhold til ufaglært arbeidsinnvandring fra utviklingsland. Vi mener det er behov for at regelverket i større grad åpner for lavkvalifisert arbeidsinnvandring ut over det som kommer fra Russland og Barentsregionen. Au pair-ordningen er et eksempel som viser behov for et bedre regelverk. Nærmere 2500 kvinner, mesteparten fra Filippinene, jobber for tiden som au pairer i landet vårt, men den norske særordningen gir dem dårligere arbeidsvilkår enn det de ville fått som ordinære arbeidsinnvandrere. Saken viser at det både er behov for lavkvalifisert arbeidsinnvandring fra utviklingsland til Norge, og at slike migranter må gis fulle rettigheter som arbeidsinnvandrere – også i tider med økonomiske lavkonjunkturer.

Mangelen på lovlige innvandringsmuligheter for lavkvalifiserte migrantarbeidere har dessuten en rekke negative effekter – både for migrantene og storsamfunnet i Norge generelt. Anslag viser at det oppholder seg omlag 15.000 papirløse migranter ulovlig i Norge. Disse jobber i lavstatusjobber som nordmenn flest er avhengige av, men selv ikke vil ha. Vi trenger arbeidskraften deres, men unner dem ikke papirer eller rettigheter fordi de er lavkvalifiserte og fra feil land. Når staten ikke gir mennesker rettssikkerhet, blir de avhengige av andres "beskyttelse". Konsekvensene blir ofte grov utnyttelse på arbeids-, bolig- eller prostitusjonsmarkedet. De ulovlige arbeidsinnvandrerne tvinges ut i svart arbeid og risikerer å bli avhengige av kriminelle nettverk. De mister retten til et verdig liv, og det norske samfunnet risikerer å få en ny underklasse.

Enkelte hevder at økt arbeidsinnvandring kan føre til sosial dumping, lavere lønninger og press på velferdsstaten. Vi mener at risikoen for sosial dumping og en underklasse av innvandrerearbeidere er større dersom disse arbeiderne ikke er en del av det lovlige arbeidsmarkedet. Personer fra lavinntektsland som blir tilbudt jobb i en norsk bedrift bør få arbeids- og oppholdstillatelse, uavhengig av utdannelsesnivå. Så lenge de blir tilbudt jobb er det behov for dem. De må også få samme rettigheter til familiegjengforening og opphold som andre arbeidsinnvandrere. Dette vil forhåpentligvis bidra til å veie opp for noen av de negative konsekvensene som fraværet av lovlige innvandringsmuligheter kan ha.

Import av kvalifisert arbeidsinnvandring fra utviklingsland krever gode kompensasjonsordninger

Når det gjelder innvandring av faglærte migranter og spesialister fra utviklingsland vil vi påpeke at norske myndigheter må utvikle gode kompensasjonsordninger når det legges til rette for slik innvandring. Dette gjelder særlig helsearbeidere. Norske myndigheter sier at de ikke aktivt vil rekruttere helsepersonell fra utviklingsland, men at de gjerne tar imot dem som kommer på eget initiativ. Derimot er det et behov for en sterkere regulering av de private helseforetakenes rekrutteringsstrategier. Vi kan ikke nekte mennesker opphold i Norge fordi de har en god utdanning, og er glade for at regelverket i stor grad åpner opp for høyt kvalifisert arbeidsinnvandring fra utviklingsland. Men det må etableres rettferdige og moralske kompensasjonsordninger til senderlandene slik at ikke utviklingsland bruker av sine egne ressurser til å utdanne framtidig arbeidskraft for land i Nord.

Uheldige krav om akademisk kompetanse for religiøse ledere

I forhold til faglært arbeidskraft og spesialister viser vi til at det er innført skjerpede kompetansekrav for religiøse ledere. Et av kravene for denne gruppen er at de må ha godkjent utdanning tilsvarende masternivå i Norge. Kirkerådet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har erfart at flere kristne trossamfunn og andre trossamfunn med betydelig etnisk tilhørighet (f.eks russisk-ortodokse, serbisk-ortodokse, hinduer eller muslimer) har hatt betydelige problemer med å få arbeidstillatelse til religiøse ledere fra hjemlandene sine, selv om de innvilger kravet om tilstrekkelig lønnsnivå. Vi anerkjenner behovet for å sikre kvalitet på utenlandske religiøse ledere, men mener det er problematisk dersom norsk regelverk diskriminerer trossamfunn som ikke har samme vestlige standarder for utdanning av sine religiøse ledere som for eksempel Den norske kirke har. Det må i større grad åpnes opp for at tilstrekkelig praksis og realkompetanse kan innfri de påkrevde kompetansekravene. Dersom norske myndigheter mener at religiøse ledere må ha en særskilte teoretiske kompetanse for å arbeide i Norge, for eksempel om norsk språk og lov, bør det legges bedre til rette for at de kan få slik opplæring i Norge. Det er en menneskerett å få praktisere sin tro – også for innvandrere. Derfor må regelverket legges til rette for at trossamfunnene, i påvente av at norske utdanningsinstitusjoner tilbyr slik utdanning, har reell mulighet til

å få religiøst presteskap/lederskap som er påkrevd av den aktuelle trosretningen.

Norge må ratifisere FN-konvensjonen om migrantarbeidere og deres familier
Avslutningsvis vil Kirkerådet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke be norske myndigheter om å ratifisere FN-konvensjonen om migrantarbeidere og deres familier (1990), og la dette få de nødvendige konsekvensene for forskriftsarbeidet. Til nå har bare land som avgir fremmedarbeidere, samt enkelte transitt-land, ratifisert FN-konvensjonen. Kirkenes Verdensråd har deltatt aktivt i arbeidet med å sette fokus på denne konvensjonen som har liten internasjonal oppmerksomhet.

Vi beklager at Norges holdning og praksis ikke skiller seg vesentlig fra andre vestlige land når det gjelder ratifisering av FN-konvensjonen om migrantarbeidere og deres familier. Når Norge tillater en viss arbeidsinnvandring, burde Norge også jobbe for at rettighetene til arbeidsinnvandrere tas mer på alvor – også i internasjonal sammenheng. Det er bekymringsfullt at Norge i FNs Menneskerettighetskommisjon har valgt å ikke støtte resolusjoner for større rettsbeskyttelse for migrantarbeidere.

Med vennlig hilsen

Jens-Petter Johnsen
Direktør Kirkerådet

Sven Thore Kloster
Rådgiver

Hei!
4.5.09
dette er nok feilsendt
til KKKO, derfor sender
jeg det videre til AID,
Mvh.
Ashild Ljørlund KKKO